

Vlny veder

ČÁST A

Jedním z největších rizik souvisejících se změnami podnebí v Evropě jsou častější vlny veder. Vyšší průměrné teploty mohou vést k rozšíření nemocí, které se v chladnějším podnebí nevyskytovaly, a bude přibývat alergií. Existují však účinná opatření. Každý z nás může začít třeba hned tím, že se pokusí riziko častějších zdravotních komplikací snižovat zdravějším životním stylem. Lékaři doporučují například častější pohyb pěšky či na kole nebo menší spotřebu masa a živočišných tuků (viz poznámka).

Další neodkladná opatření má v rukou náš stát. Na pořadu dne by měla být výsadba nové zeleně ve městech, která obyvatelům zpříjemní život v horkých letních měsících. S tím souvisí i výstavba domů se zelenými střechami a zadržování dešťové vody pro závlahu.

Podobně je tomu i v širším měřítku krajiny mimo sídla. Každá část krajiny s mozaikou luk a lesů, pravidelně zaplavovaná a zásobená vodou, přináší významný chladicí efekt a zvýšení výskytu nízké oblačnosti a lokálních osvěžujících dešťů. Obnova rozmanitosti krajiny a lepší zadržování vody znamená zvýšení její odolnosti proti přehřívání.

Víte, že:

- Už třetina světové orné půdy se využívá k pěstování krmiva pro dobytek? Lze předpokládat, že do roku 2050 bude k nakrmení dobytka potřeba dokonce polovina orné půdy!
- K výkrmu evropských hospodářských zvířat sójou potřebujeme 11 milionů hektarů půdy v Latinské Americe, což odpovídá velikosti Bulharska?
- K výrobě jednoho hamburgeru je třeba 2 400 litrů vody?
- Program OSN pro životní prostředí doporučuje celosvětově omezit roční množství konzumovaného masa na 37 kg na osobu?

Zdroje:

- DESTREE, Aurèle. *Menu pro změnu: Proč záleží na zodpovědné spotřebě potravin* [online]. Praha: Glopolis, 2016 [cit. 2023-07-13]. ISBN 978-80-87753-27-9. Dostupné z: https://glopolis.org/site/assets/files/1134/menuprozmenu_brozuracz_final_nahled.pdf
- *Když klima není prima* [online]. Hnutí DUHA, 2017 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: https://glopolis.org/site/assets/files/1125/infolist_prima_klima_www_final.pdf

Vlny veder

ČÁST B

Rostliny vystavené slunečnímu záření se ochlazují aktivním odpařováním vody. Stromy v lese například díky odparu vody přeměňují na teplo pouze 5–10% energie dopadajícího slunečního záření. Rostliny na orné půdě však „chladí“ okolí mnohem menším výkonem a na teplo se přemění 60–70% energie dopadajícího slunečního záření. Pole s řepkou tak zahřívá v závislosti na vzrůstu kultury a jejím zásobení vodou své okolí třikrát až osmkrát více než území pokryté stromy.

Dále je potřeba razantně omezit množství zplodin z aut, uhelných elektráren průmyslových podniků a domácích kotlů a kamen, protože zdravotní následky škodlivin ve vzduchu rostou se zvyšující se teplotou. Kritický je tento faktor zejména ve městech, která se více zahřívají a v nichž se zároveň koncentruje znečištění.

Již dnes vznikají v úspěšných městech, jako jsou Londýn, Stockholm nebo Amsterdam, nízkoemisní zóny, kam nemohou auta, která způsobují vyšší znečištění. Platí se mýto za vjezd do středu města a zvyšují se poplatky za parkování v centrech. Řidičům jsou k dispozici odstavná parkoviště na okraji napojená na rychlé spoje veřejné dopravy do středu města.

Přínosem bude také zateplování domů. To totiž pomáhá nejen udržovat příjemnou teplotu v zimě, ale také izolovat od horka v létě. V zimě sráží účty za vytápění a v horkých dnech šetří za klimatizaci.

Zdroj:

- *Když klima není prima* [online]. Hnutí DUHA, 2017 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: https://glopolis.org/site/assets/files/1125/infolist_prima_klima_www_final.pdf